

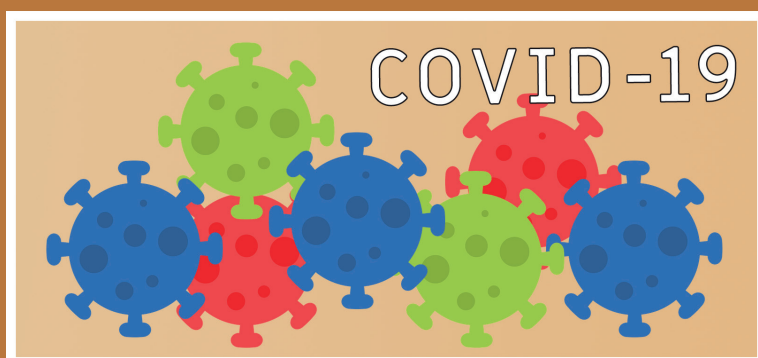
nr 44 skrypty belfra

Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia
Nauczycieli
we Wrocławiu
Filie w Jeleniej
Górze, Legnicy,
Wałbrzychu

Wiktor Szanin

Wspomaganie w organizacji i realizacji
praktyk zawodowych w czasie pandemii
zakaźnej choroby COVID-19 wywołanej
przez koronawirusa SARS-CoV-2
w zawodzie technik informatyk

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.) oraz przepisy szczególne m. in. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 861 z późn. zm.) stanowią prawną podstawę do wypracowania działań zapobiegających szerzeniu się pandemii zakaźnej choroby COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Według danych UNESCO z 14 kwietnia 2020 r. ograniczenie działalności szkół i uczelni dotyczyło blisko 1,6 mld (czyli 91,3%) uczniów i studentów ze 188 krajów. Zamykanie szkół i uczelni oznaczało ogromną stratę w rozwoju kapitału ludzkiego, dlatego wiele państw podjęło decyzję o uruchomieniu kształcenia na odległość jako sposobu złagodzenia skutków wprowadzonych ograniczeń¹.

Od 16 marca 2020 r. szkoły w Polsce zostały zamknięte w celu walki z rozprzestrzenianiem się nowej choroby spowodowanej przez koronawirusa (COVID-19). Pandemia nowej choroby niekorzystnie wpłynęła na personel placówek oświatowych².

Globalna dezorganizacja miała również wpływ na pracę ponad 63 mln nauczycieli szkół podstawowych i średnich oraz niezliczony personel administracji i obsługi w systemach edukacji na całym świecie³.

Priorytetowe traktowanie ożywienia edukacji ma kluczowe znaczenie dla uniknięcia katastrofy pokoleniowej. W kolejnym roku pandemii blisko połowa uczniów na świecie nadal jest dotknięta częściowym lub całkowitym zamknięciem szkół, a 168 mln dzieci na świecie od niemal roku ani razu nie poszło do szkoły⁴, co – wg wyliczeń ekspertów – spowoduje spadek umiejętności czytania, pisanie i liczenia poniżej minimalnego poziomu. Z powodu kryzysu zdrowotnego współczesna szkoła staje przed nowymi wyzwaniami⁵.

Wyjątkowy charakter obecnej sytuacji powoduje wysoki poziom wykorzystania nowych technologii cyfrowych i środków do nauki zdalnej w celu złagodzenia konsekwencji zamknięcia szkół. Dyrektorzy zostali zobligowani do zorganizowania realizacji podstawy programowej w sposób zdalny. W takiej sytuacji niezmiernie ważne jest ustalenie, czy nauczyciele i uczniowie mają dostęp do właściwej infrastruktury informatycznej i oprogramowania. Aspekty techniczne zdalnego nauczania są niezmiernie ważne dla jego efektywności.

Obowiązki dyrektora jednostki systemu oświaty w zakresie organizacji realizacji zadań z wykorzystaniem nauczania zdalnego i innych sposobów nauczania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2021 r. poz. 493 z późn. zm.):

§ 1. W okresie ograniczenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 dyrektor jednostki systemu oświaty odpowiada za organizację realizacji zadań tej jednostki, w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, w szczególności:

1) ustala, czy uczniowie i nauczyciele mają dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania i Internetu umożliwiających interakcję między uczniami a nauczycielami prowadzącymi zajęcia;

1 <https://www.parp.gov.pl/component/content/article/64515:pandemia-sprawila-ze-sektor-edukacji-docenil-zalety-technologii-cyfrowych-w-nauce> [online, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

2 <https://samorząd.infor.pl/wiadomosci/3627084,Od-16-marca-2020-r-wszystkie-szkoly-w-Polsce-beda-zamkniete.html> [online, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

3 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---sector/documents/briefingnote/wcms_754070.pdf [online, tłumaczenie Autora z języka rosyjskiego na język polski, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

4 <https://unicef.pl/co-robimy/aktualnosci/dla-mediow/covid-19-168-mln-dzieci-na-swiecie-od-niemal-roku-ani-razu-nie-poszlo-do-szkoly> [online, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

5 http://mmsyslo.pl/wp-content/uploads/2019/07/Nie_szkola_MMSSyslo.pdf [online, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

- 2) ustala, we współpracy z nauczycielami, technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane przez nauczycieli do realizacji zajęć;
- 3) określa zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach w odniesieniu do ustalonych technologii informacyjno-komunikacyjnych, o których mowa w pkt 2;
- 4) ustala, we współpracy z nauczycielami, źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, z których uczniowie mogą korzystać;
- 5) ustala z nauczycielami potrzebę modyfikacji odpowiednio zestawu programów wychowania przedszkolnego lub szkolnego zestawu programów nauczania oraz, w razie potrzeby, modyfikuje ten zestaw;
- 6) ustala, w porozumieniu z radą pedagogiczną i radą rodziców, potrzebę modyfikacji w trakcie roku szkolnego realizowanego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz, w razie potrzeby, modyfikuje ten program;
- 7) ustala, we współpracy z nauczycielami, tygodniowy zakres treści nauczania z zajęć wynikających z ramowych planów nauczania dla poszczególnych typów szkół do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas (semestrów) oraz tygodniowy zakres treści nauczania z zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych, uwzględniając w szczególności:
 - a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
 - b) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
 - c) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia,
 - d) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia,
 - e) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć,
 - f) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego ze specyfiki realizowanych zajęć;

Praktyka pokazuje, że nauczyciele są kreatywni, wdrażają różnorodne strategie nauczania w oparciu o nowoczesne technologie cyfrowe. Innowacyjność staje się w szkole alternatywą dla tradycyjnych form i metod nauczania w klasie i umożliwia prowadzenia lekcji w trybie online.

W warunkach pracy zdalnej trudno realizować praktyki zawodowe uczniów. Zagadnienie to powinno być przedmiotem podejmowanych w przyszłości szkoleń.

Obecnie powstają nowe i rozbudowują się już sprawdzone platformy edukacyjne, a także wzbogacają się cyfrowe zasoby dydaktyczne. Kształcenie na odległość przedmiotów zawodowych, jako zagadnienie trudne i ważne, jest jednym z tematów poruszanych wśród przedstawicieli jednostek oświatowych.

W niepokojącej sytuacji epidemiologicznej należałoby rozważyć możliwość, aby zajęcia w ramach kształcenia zawodowego prowadzone były przede wszystkim w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych, a w ograniczonym stopniu w zakresie zajęć praktycznych, ale wyłącznie wtedy, gdy z programu nauczania danego zawodu wynika taka możliwość.

Niektóre kraje używają do transmisji lekcji oraz udostępniania materiałów edukacyjnych popularnych programów radiowych i telewizyjnych. Dzieje się tak szczególnie na obszarach, gdzie zabrakło niezbędnych środków na rozwój infrastruktury technologicznej.

Od roku szkolnego 2019/2020 Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu na zasadach wolontariatu przyjmuje kilkusobowe grupy uczniów z Elektronicznych Zakładów Naukowych we Wrocławiu w celu realizacji praktyk w zawodzie technik informatyk.

W tym celu podpisywane są odpowiednie umowy pomiędzy DODN i EZN. Ustala się, zgodnie z aktualnym programem praktyk zawodowych dla kierunku technik informatyk, zakres obowiązków praktykantów oraz harmonogram ich pracy oraz wyznacza się opiekuna praktyk zawodowych.

Miałem przyjemność być opiekunem grup praktykantów w latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 i chętnie się swoim doświadczeniem podzielę z zainteresowanymi osobami.

Stabilny tok realizacji praktyk zawodowych zmienił się w dniu 12 marca 2020 r., kiedy otrzymaliśmy wiadomość o zawieszeniu praktyk zawodowych do odwołania z powodu sytuacji związanej z pandemią Covid-19.

Dzięki dużej determinacji uczniowie zrealizowali jednak program praktyk w zawodzie technik informatyk przed końcem roku szkolnego 2019/2020, przestrzegając wszelkich zasad bezpieczeństwa, wynikających z wydanych rozporządzeń przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz zarządzeń wydanych przez Dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Hybrydowy system praktyk wymagał od młodych ludzi oraz ich opiekuna dużego zaangażowania i kreatywności.

W roku szkolnym 2020/2021 realizacja praktyk zawodowych dla kolejnych grup EZN była kontynuowana w sposób hybrydowy. Niezwykle ważne okazały się posiadane już doświadczenia w organizacji i realizacji zadań w warunkach pandemii.

Nawiązaliśmy stałą współpracę z EZN we Wrocławiu w zakresie wspomagania w realizacji praktyk w zawodzie technik informatyk, która jest bardzo cenna i budująca dla wszystkich.

W latach 2019/2020 oraz 2020/2021 Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu stworzył odpowiednie warunki i możliwości do realizacji praktyk zawodowych dla 54 młodych specjalistów z branży IT, którzy już wkrótce podejmą pracę w tej branży w firmach, instytucjach i przedsiębiorstwach na Dolnym Śląsku.

Warto nadmienić fakt nawiązania w roku szkolnym 2020/2021 przez DODN we Wrocławiu współpracy z Centrum Aktywności Obywatelskiej – Ogrody edukacyjne⁶. W realizację jednej z szlachetnych inicjatyw pn. „Komputery dla dzieci” zostali zaangażowani praktykanci z Hiszpanii i Portugalii, co pozwoliło efektywnie zrealizować treści kształcenia praktycznego.

Spotkania z młodzieżą, w ramach realizacji praktyk zawodowych na kierunkach informatycznych, wprowadziły świeżość do naszej instytucji i stały się przykładem dobrych praktyk, godnym naśladowania przez podobne placówki oświatowe.

Nauczycieli zainteresowanych rozwijaniem kompetencji cyfrowych
zapraszam na szkolenia i konsultacje:

Wiktor Szanin, nauczyciel-konsultant

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
koordynator merytoryczny projektu „Lekcja:Enter na zDolny Śląsk”
tel.: +48-508691108, ul. Trzebnicka 42-44, 50-230 Wrocław

<https://dodn.dolnyslask.pl/>, e-mail: Wiktor.Szanin@dodn.dolnyslask.pl

6 <https://www.ogrodyedukacyjne.org.pl/> [online, ostatni dostęp 28.07.2021 r.]

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Dolnośląskiego, akredytowaną przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Posiada siedzibę główną we Wrocławiu oraz Filie w trzech lokalizacjach: w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu obejmując zasięgiem całe województwo dolnośląskie.

Zajmuje się organizacją i prowadzeniem różnorodnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli. Proponuje realizację programów wsparcia szkół w ich jakościowym rozwoju. Jest organizatorem wydarzeń edukacyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. W ramach statutowych zadań prowadzi działalność promocyjno-wydawniczą oraz konsultacje dla nauczycieli. Współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem edukacyjnym - instytucjami działającymi na rzecz oświaty, wyższymi uczelniami, pracodawcami.

Zapraszamy dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli do skorzystania z naszej oferty szkoleniowej. Proponujemy formy tradycyjne i prowadzone zdalnie. Różnorodna problematyka szkoleń zapewni Państwu podnoszenie kompetencji zawodowych w różnych obszarach, również związanych z realizacją kierunków polityki oświatowej państwa i województwa dolnośląskiego.

Zapraszamy na stronę dodn.dolnyslask.pl/oferta/

Działamy skutecznie i profesjonalnie. Realizujemy różnorodne formy szkolenia: warsztaty, rady szkoleniowe, seminaria, konferencje i inne wydarzenia edukacyjne

Oferta szkoleń jest różnorodna, z uwzględnieniem zgłoszonych przez Państwa potrzeb. Realizujemy projekty edukacyjne: „Lekcja: Enter”, „Kompetencje 4.0” (polsko-czeski), „Groß und Klein gemeinsam - Duzi i Mali razem. Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada (polsko-niemiecki)

Dedykujemy Państwu serię wydawniczą „Skrypty belfra” i „Skrypty metodyczne”

Nie pozostajemy obojętni na bieżące problemy nauczycieli - nasi konsultanci i doradcy metodyczni prowadzą konsultacje indywidualne, w tym on-line

W ROKU SZKOLNYM 2021/2022 OFERUJEMY

- **Skrypty Belfra i Skrypty Metodyczne**
- **Projekty edukacyjne:** Lekcja: Enter na zDolny Śląsk, Cyfrowy nauczyciel z Dolnego Śląska - Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość
- **Cykliczne spotkania:** Samorządowe poniedziałki - Klub dyskusyjny Belfra; Wtorki metodyczne - Klub dyskusyjny Belfra; Środy Szefów - Klub dyskusyjny Belfra; Czwartki w DODN - Klub dyskusyjny Belfra; Piątki dla wychowawców - Klub dyskusyjny Belfra.

dodn.dolnyslask.pl